

Planșe masonice

Vol 2
ediția a III-a revizuită

Crestomație alcătuită de
Emilian M. Dobrescu

Brașov
2021

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
PLANSE MASONICE : VOL 2 EDITIA A III A REVIZUITA
(EDIȚIE TIPĂRITĂ, 2021) autor **EMILIAN M. DOBRESCU**
a fost înregistrată având codul:
ISBN 978-973-0-34361-8.

CUPRINS

10 ANI DE LUMINĂ.....	5
ÎN SPRIJINUL BINELUI.....	8
ÎNCEPUTURILE FRANC-MASONERIEI ÎN ROMÂNIA.....	18
DRUIZII	23
CĂUTĂRILE RITULUI SCOȚIAN.....	31
SIMBOLISMUL MASONIC.....	35
DESPRE SPIRITUL OLIMPIC.....	43
FLOAREA CERULUI	48
MISTERIILE. MITUL LUI ORFEU.....	49
LEGENDA BRESLEI	56
PIATRA – ZIDIRE ȘI ALEGORIE MORALĂ	64
ÎNȚELEGERE, IMPLICARE, EFORT, EXIGENȚĂ	72
PROFILUL MORAL ȘI SPIRITUAL AL MASONULUI	76
AL. VAIDA-VOEVOD. CONTRIBUȚIA LA RECUNOAȘTEREA INTERNAȚIONALĂ A MARI UNIRI	81
DESCHIDEREA LUCRĂRIILOR.....	88
MOZART	92
LECȚIA DE ARHITECTURĂ.....	97
REGULA TĂCERII	104
LĂCOMIA ȘI GENEROZITATEA	106

FRANC-MASONERIA	
VĂZUTĂ PRIN OCHII UNUI UCENIC.....	109
DISCURS DE RECEPȚIE	
PENTRU UCENICI (DISCIPOLI).....	112
MASONERIA ESTE AMPRENTA MORALĂ	
A UNEI NAȚIUNI	118
RELAȚIA FRANC-MASONERIE – DIVINITATE	122
SĂ FII FRANC-MASON SAU	
DEVENIREA PERSONALITĂȚII	126
A FI OM LIBER ȘI DE BUNE MORAVURI	130
IUBIREA, VIRTUTE SUPREMĂ	
ÎN FRANC-MASONERIE	132
GLOSĂ PRIVIND ARTA REGALĂ	134

10 ANI DE LUMINĂ

Emilian M. Dobrescu¹

Mare Maestru,
Iubiți Frați,
Doamnelor și Domnilor,

Este pentru mine o mare onoare de a rosti astăzi, aici, acest cuvinte...

Semisecretă și misterioasă pentru neinițiați, Franc-Masoneria este în realitate o societate inițiatică, având caracter filosofic, fraternal, filantropic și progresist. Franc-Masoneria nu poate fi asimilată nici unei secte, nici unei biserici, nici unui partid politic, pentru ca ea nu este doctrinară, nu impune nici o credință și nu caută să cucerească puterea.

Franc-Masoneria grupează persoane preocupate de perfecționarea morală a Umanității, care aplică idealul de pace, de toleranță și de fraternitate interumană. Fraternitatea se află la baza Ordinului Masonic și se exprimă în simbolistica impusă tuturor membrilor Ordinului. Membrii acestei societăți - inițiații, învață să se cunoască mai bine pe ei înșiși, să-și ajute și să-și respecte mai mult semenii. Franc-Masoneria este o societate inițiatică autentică pentru că vehiculează prin rituri și simboluri învățămintele antice ale școlilor misterelor, cărora le este depozitară și moștenitoare. Este o alianță universală de Oameni onești, legați între ei prin dragoste frățească. Ea îi învață pe Oameni să se ajute reciproc și să trăiască în armonie, conform principiilor libertății, egalității și fraternității.

¹ cuvânt rostit la Ținuta Albă organizată la Sala Mare a Teatrului Național din București, cu prilejul sărbătoririi a 10 ani de la reaprierea luminilor Marii Loji Naționale din România – sâmbătă 25 ianuarie 2003, orele 10,45- 10,50

Pe pământul românesc, o puternică tradiție ocultă data încă de la populația daco-getă, cunoscătoare a misterelor antice. La începutul secolului al XVIII-lea, domnitorul și savantul Dimitrie Cantemir era recunoscut pentru afilierea sa la Ordinul Rosa-crucian. Prima lojă masonică autohtonă a fost înființată la Galați, în 1734, de italianul Anton Maria del Chiaro, secretarul particular al domnitorului Constantin Mavrocordat. În primele decenii ale secolului al XIX-lea, intelectuali români aflați la studii la Paris, precum frații Golescu, Vasile Alecsandri, Ion Ghica, Costache Negruzzi, Costache Negri, Alecu Russo, Mihail Kogălniceanu, Ion Eliade Rădulescu, Grigore Alexandrescu, Nicolae Bălcescu, C.A. Rosetti, Christian Tell, generalul Gheorghe Magheru, colonelul Ion Câmpineanu, maiorul Voinescu II și alții aveau să fie inițiați în Loja «Ateneul Străinilor» sau în alte ateliere parisiene.

Toată generația pașoptistă de intelectuali români, precum și cei care au înfăptuit Unirea Principatelor Române au fost franc-masoni. Principele și apoi regele Carol I de Hohenzolern a fost reprezentantul uneia din dinastiile masonice prestigioase. Celebra societate culturală Junimea, fondată de Titu Maiorescu, Iacob Negruzzi, Vasile Pogor, Theodor Rosetti și Petre Carp, în 1864 (după alți autori, 1865) a fost o societate masonică. În 1880 a fost întemeiată Marea Lojă Națională din România. Toate faptele mari ale românilor din a doua jumătate a secolului al XIX-lea s-au produs având ca autori frați masoni sau ca sursă de acțiune Franc-Masoneria autohtonă și străină.

În octombrie 1905, Masoneria autohtonă era constituită dintr-un Suprem Consiliu de grad 33 și Marea Lojă Națională, compusă din 20 ateliere, din care două în străinătate. La 1 mai 1923 intra în vigoare Constituția și Regulamentul general al lojilor, aprobate de Marea Lojă Națională din România. Anul 1934 este cel mai important an al Masoneriei românești interbelice - la 24 ianuarie s-a constituit Franc-Masoneria Română Unită -

Federația Marii Loji Naționale din România cu Marele Orient al României.

În perioada celui de-Al Doilea Război Mondial, după ce fusese interzisă de regele Carol al II-lea încă din 1937, Franc-Masoneria autohtonă a fost serios periclitată de acțiunile fasciștilor și legionarilor. În decembrie 1944 au fost reaprinsse luminile în loji, pentru ca în 1948 Masoneria Română să fie din nou trecută în adormire, de data aceasta de către comuniști. În exil, masonii români au activat constituind un Suprem Consiliu pentru România, condus de Marele Maestru Marcel Schapira. La începutul anului 1990, 19 masoni români, supraviețuitori ai Franc-Masoneriei interbelice, se constituie într-un grup de inițiativă cu scopul de a-și face cunoscută prezența și disponibilitatea pentru reînființarea Ordinului Masonic în România. Pe 5 decembrie 1990 ia ființă la București, Loja «Concordia», instalată de Marele Orient al Italiei.

La 24 ianuarie 1993, la Casa Vernescu din București, în prezența Marelui Maestru al Marelui Orient de Italia, Giuliano di Bernardo, însărcinat de Masoneria Regulară Universală; a lui Arnold Hermann, reprezentantul personal al Suveranului Mare Comandor Fred Kleinknecht, al Supremului Consiliu de Rit Scoțian Antic și Acceptat, al Jurisdicției Sud a SUA - Supremul Consiliu Mamă al Lumii; Douglas Lemons, Mare Maestru de Onoare al Californiei; Alfredo Diomede, Mare Secretar al Marelui Orient al Italiei; Elviu Sciuba, ex-Suveran Mare Comandor al Supremului Consiliu al Italiei și a lui Costel Iancu, reprezentantul pentru România al Marelui Orient al Italiei, într-o ceremonie specială au fost reaprinsse luminile Marii Loji Naționale din România. Mare Maestru a fost ales veteranul mason Nicu Filip, iar Mare Maestru Adjunct, Costel Iancu. La 12 martie 1993, Marea Lojă Națională din România, prin Marele ei Maestru, acceptă ca pe teritoriul românesc să funcționeze Ritul Scoțian Antic și Acceptat, iar pe 18 decembrie în acelaș an,

la Alba Iulia, a fost promulgată prima Constituție a Marii Loji Naționale din România, după Al Doilea Război Mondial.

Să folosim cu toții acest prilej pentru unitatea Masoneriei Românești, pentru libertate, adevăr și progresul României pe noi culmi de civilizație, în gloria Marelui Arhitect al Unversului!

ÎN SPRIJINUL BINELUI

Mariano L. Bianca²

Secolul care abia a trecut și care a încheiat al doilea mileniu al Creștinismului este caracterizat de profunde tulburări sociale, culturale și științifice. Înfrângerea neofascismului și apoi a regimurilor dictatoriale ale socialismului, nu numai că a întărit democrația în lume și, în special, în Europa, dar a deschis totodată noi orizonturi de exprimare, a adus noi viziuni asupra societății, asupra raportului între Om și stat, asupra modului de a înțelege viața și raporturile interpersonale și, nu în ultimul rând, a dus la o reconsiderare a poziției față de sacru, religie și spiritualitate.

Dacă, pe de o parte, secolul al XX-lea a cunoscut multe conflicte care au tulburat ordinea geopolitică a întregii planete, pe de altă parte, în acest mod s-au pus bazele unei noi ordini mondiale și s-au deschis noi și impresionante căi de cunoaștere care au modificat în mod substanțial viața noastră. Cele mai recente rezultate ale cercetărilor științifice ridică diverse semne de întrebare privitoare la etică și bioetică, dar oferă Omului modalități de a transforma lumea. Dezvoltarea biotehnologiei deschide orizonturi pe care astăzi nu putem decât să le întrezărim. Aplicarea lor va duce, prin intermediul organismelor modificate genetic, la realizarea unor noi specii vegetale ce

² Ex-director al revistei oficiale a Marelui Orient de Italia, HIRAM; vezi site-ul www.Piramyde Design 1999-2003

ar putea fi utile în producerea bunurilor alimentare. Pe lângă aceasta, posibilitatea oferită de diverse forme de fecundare artificială pune în discuție structura familiei tradiționale, lăsând să se întrevadă noi forme ale nucleului familiei. Este îndoielnic faptul că vom fi în măsură, în baza unei cunoașteri mai profunde a speciei umane, să intervenim chiar asupra speciei noastre pentru a o îmbunătăți din punct de vedere biologic.

Noi orizonturi se deschid și în comunicarea interumană și în domeniul muncii. Internetul răstoarnă, în mod inevitabil, modul nostru tradițional de comunicare, nu numai în sens personal, ci și în achiziționarea bunurilor și în reprezentarea globală a consumului. În fine, și în cadrul raporturilor interpersonale se întrevăd schimbări profunde care se bazează pe o mai amplă articulare a raporturilor tot mai puțin legate de schemele tradiționale, întemeiate pe noi relații între bărbat și femeie. Nu fără importanță este faptul că societățile actuale sunt multietnice, multiculturală și multiconfesionale, ceea ce ne împinge să ne revizuim propriile concepții și convingeri pentru a putea fi deschiși față de ceilalți, pentru a evita neînțelegerile și conflictele ce pot duce la mărirea tensiunii sociale.

În epoca noastră, a unei comunități globale, se dezvoltă ceea ce numim globalizarea, fenomen față de care ca masoni trebuie să fim foarte atenți. Noi socotim că globalizarea trebuie să fie ghidată într-o manieră compatibilă cu valorile, astfel încât să devină o modalitate binefăcătoare și elevată a condițiilor vieții individuale și colective, nu o mașinărie care să satisfacă doar interese de natură economico-financiară ale unor grupuri privilegiate, restrânse, în defavoarea altora.

Scenariul global în această epocă solicită reflecția asupra condițiilor actuale ale Umanității. În lumea occidentală s-a ajuns la un nivel avansat al calității vieții; cu toate acestea, sunt încă prezente dezechilibre sociale și nedreptăți. Și în restul lumii sunt probleme sociale, generatoare de stări conflictuale: poliții etnice, discriminare etnică, religioasă și culturală,

fundamentalism religios cu reverberații politice, teroriste și cu obsesii naționaliste. La acestea se adaugă problema suprapopulării și a sărăciei din diverse țări. Dincolo de acest scenariu, în care o parte a lumii e preocupată de probleme și conflicte, iar cealaltă rămâne caracterizată de condiții sociale stabile, masonii trebuie să-și îndrepte atenția și să reflecteze asupra modului în care își pot aduce contribuția la bunăstarea globală a Umanității și a majorității Oamenilor. Masonii trebuie să opereze într-o manieră specifică inițiațiilor, celor obișnuiți să lucreze cu piatra brută.

În parcursul lor istoric, masonii au fost considerați mereu ca un punct de referință al celor care simțeau nevoia unei perfecționări proprii și care s-au dedicat dorinței de a fi liberi și de a coopera pentru îmbunătățirea condiției umane. Chiar și astăzi, Masoneria poate aduce Umanității contribuții esențiale, punând în joc noi valori și menținând în actualitate pe cele tradiționale și perene, aplicându-le într-un mod adecvat condițiilor actuale. Masoneria propune valori fundamentale: demnitate, libertate și respect pentru diversitatea indivizilor în comunitate - valori care sunt baza conviețuirii civile și democratice, având ca punct central Omul și excluzând orice formă de intoleranță și discriminare.

Trebuie să ne amintim, după cum afirmau filosofii Greciei Antice, că Omul este măsura tuturor lucrurilor, a celor care sunt și a celor care nu sunt. Pentru noi astăzi, în acțiunile noastre, individuale sau colective, trebuie să avem ca scop și ca mijloc Omul, urmărind principiul etic fundamental exprimat de Immanuel Kant și care încredințează sferei interiorității individuale referirea și credința metafizică în Ființa Supremă. Acordând atenție Omului și rolului său central, Masoneria, cu ajutorul tradiției sale ezoterice, poate avea chiar și azi o contribuție relevantă pentru pacea întregii Umanități, pentru a evita conflictele și violențele și pentru a insufla Umanității acel

sens al fraternității și respectului reciproc, valori fundamentale ale Masoneriei.

Astfel de poziții de deschidere îi determină pe masoni să se considere Oameni liberi, care se străduiesc să înțeleagă inovațiile și să le dea o semnificație în baza cunoștințelor lor ezoterice. A fi deschis noutății înseamnă a avea curajul de a pune între paranteze propriile puncte de vedere, pentru a adopta unele noi care să fie în acord cu condiția Umanității actuale. Această poziție de deschidere către lume și către nou poate fi raportată fie la ordinea interioară a Masoneriei, fie la lumea externă sau profană.

În ceea ce privește munca internă este sigur că aceasta nu poate decât să continue să se dezvolte după regulile Legilor Antice dar, în același Timp, trebuie să urmărească căi ezoterice și spirituale, care să concorde cu spiritul lumii actuale. Nu am putea să ne gândim la rolul nostru în lume dacă uităm propria noastră natură de inițiați. Regăsirea și consolidarea rădăcinilor noastre reprezintă o datorie fundamentală, fiind singurul mod prin care putem acționa pentru binele individual al fiecărui mason și pentru cel al întregii Umanități.

În domeniul libertății religioase, nu se poate spune că aceasta a fost proclamată în toată lumea. În multe țări există fundamentalism religios; chiar și în unele țări democratice libertatea religioasă, deși proclamată oral sau prin lege, nu se îndeplinește. În cazul în care un cult este mai puternic reprezentat decât altul, se limitează libertatea religioasă sau se impune cultul dominant, cum se întâmplă, de pildă, în Italia, în școli, cu ora de religie: deși este facultativă, se face referire numai la religia catolică.

În multe țări, datorită multietnicității, sunt frecvente conflictele și violențele pe fond religios. Masonii care acceptă în rândurile lor Oameni de diferite culte, al căror principiu fundamental este și toleranța și care permit fiecărui membru să-și urmeze propriul cult, cu condiția minimă de a crede într-o

Ființă Supremă, sunt în mod sigur Oamenii cei mai indicați pentru a putea opera în apărarea libertății religioase.

În ceea ce privește sfera libertății științei, trebuie spus că masonii, ca Oameni ce caută mereu adevărul, nu pot fi decât împotriva oricărei limitări a cunoașterii umane și, în particular, a celei științifice. A limita știința din motive ideologice sau religioase înseamnă a limita libertatea gândirii, care este indubitabil una dintre valorile fundamentale ale vieții omenești. Masonii pot apăra valorile lor de libertate a spiritului și astfel contribuie la cauza dreaptă a libertății cercetării științifice.

Este, apoi, un alt domeniu în care masonii trebuie să se implice, și anume drepturile Omului. După cum știm, bătaia pentru drepturile Omului este prerogativa Masoneriei care, chiar și în condițiile cele mai dificile, a acționat, în felul său specific, pentru a apăra drepturile fiecărui Om. Chiar și în acest domeniu, masonii își pot aduce contribuția fondată pe trei valori masonice care derivă din tradiția noastră și care se aplică într-un mod nou în condițiile actuale: demnitatea persoanei, promovarea diversității și respectul pentru viață și mediu. Pe baza acestor valori, masonii pot fi considerați un punct de referință pentru toți Oamenii din lume - fiecare persoană se poate exprima liber, respectând diversitatea și tolerând cultura minorităților.

Vechile drepturi pe care masonii le-au apărat mereu se aproprie printre altele de cele acceptate în prezent: dreptul la calitate de viață, dreptul la o moarte liniștită, dreptul de a face publice noile posibilități oferite de știință, dreptul de exprimare liberă a propriei culturi și a propriei viziuni asupra lumii și dreptul de a trăi după propria etică, respectând-o pe cea a altuia.

Astăzi, mai mult ca oricând, Omul simte nevoia unei etici care se referă nu numai la comportamentul indivizilor sau al colectivității, ci și al statelor, al comerțului, și care să se exprime în raport cu lumea naturală. Chiar și în sfera eticii, masonii își pot aduce o contribuție necesară și fundamentală. Ce contribuție

etică poate aduce Masoneria? Este, înainte de toate, fundamental ca valorile tradiționale să fie actualizate: chiar principiul toleranței are azi semnificații diverse, nu numai referitor la condițiile minime de libertate și diversitate a păturilor sociale, ci și referitor la diferitele alegeri pe care fiecare Om le poate face față de existența sa și față de calitatea vieții sale. A fi toleranți nu înseamnă atunci numai a accepta felul diferit al altora, ci și a acționa pentru a-l promova. Tema drepturilor umane este în mod sigur un domeniu în care noi, masonii, trebuie să ne implicăm.

Tradiția noastră etică trebuie supusă unei judecăți critice care permite adoptarea unor valori, modificarea altora și substituirea cu altele care sunt apropiate condițiilor actuale. Etica pe care o urmărim și pe care am putea-o numi etică de frontieră, pentru că nu este închisă în ea însăși, definitivă, astfel încât să omită valori fundamentale, universale și tradiționale, este supusă schimbării continue, datorită corelării cu procesele globale de schimbare a condiției umane. Este o etică sprijinită pe dinamica schimbării și astfel mereu inovativă, funcționând ca un accelerator și nu ca o frână a progresului - o etică referitoare la principiile demnității Omului, ale promovării umane și justiției sociale.

Aceasta este viziunea noastră de deschidere în fața lumii, ceea ce ne permite să spunem că și în câmpul eticii, masonii sunt necesari în secolul al XXI-lea pentru a evita orice formă de dogmatism ce duce la conflicte între Oameni, acolo unde, cum se întâmplă în diverse mișcări fundamentaliste, valorile celor puțini tind să se impună asupra valorilor altora. Piața exprimă logica expansiunii, discriminează Oameni și popoare, generând diverse forme de injustiție. Piața este totuși sursa bunurilor materiale care, nefiind singurul tip de bunăstare la care se acordă atenție, considerăm că trebuie « împărțită » majorității Oamenilor. Astăzi trebuie să ne gândim că piața trebuie să fie « umanizată » și nu să-și urmeze mecanic legile pentru

că rezultatele sunt resimțite în viața cotidiană a Oamenilor. «Umanizarea pieței» înseamnă a face ca părțile sale vulnerabile să fie ghidate de acele valori care sunt fundamentul bunăstării sociale și al vieții fiecărei ființe umane.

Pentru noi, masonii, umanizarea pieței înseamnă nu atât diminuarea forței sale, ci, a face ca energiile și bogăția sa propulsatoare să nu fie integrate numai beneficiului individual, ci, să fie legate intrinsec de valorile umane înțelese ca scop și nu ca mijloc, și în final să ducă la îmbunătățirea condițiilor sale.

În sfârșit, este fundamental să reafirmăm că un Om este liber, dacă nu este condiționat de nevoie. Să reținem că o cotitură istorică a epocii actuale constă în a nu mai considera piața ca un loc neutru în care domnesc numai legi economice. Din contră, etica trebuie să-și facă loc în legile pieții și să modifice modul acesteia de operare. Legile pieții, care sunt contrare celor naturale, pot fi dirijate către obiective diverse. Aceste direcții diferite constituie chiar obiectul eticii pieței, ca în acest fel obiectivele economice să fie dirijate pentru bunăstarea Umanității. Acest lucru este posibil dacă se verifică două condiții. Pe de o parte, rolul instituțiilor la nivel normativ trebuie să limiteze excesele pieței în lume pentru a evita ca aceasta să fie singura măsură a acțiunii umane, pentru a evita procesele de excludere și concentrare. Pe de altă parte, este necesară răspândirea unui proces de culturalizare către un Nou Umanism, astfel încât Oamenii să fie subiecți activi și purtători de valori.

Pentru a aduce argumente în favoarea eticii pieței nu ne vom referi numai la obiectivele la care ne propunem să ajungem, ci și la consecințele ce derivă - o piață fără etică duce la conflicte inevitabile și la considerarea Omului drept simplu agent - obiect. Piața fără etică duce la o privire asupra vieții umane ca revoltă nu numai împotriva consumului, ci și a aspectelor pur materiale, utile pentru calitatea vieții, dar care nu trebuie să constituie centrul existenței. Piața, privată de etica, poate conduce astfel la o concepție despre viața strict materială, individualistă, egoistă

și hedonistă, în care sunt învinse valorile fundamentale ale persoanei, idealurile și spiritualitatea, care fac viața mai bogată și care reprezintă fundamentul vieții. Este adevărat că, datorită pieței, am ajuns la rezultate importante în ceea ce privește calitatea vieții, dar să ne amintim că asta se petrece doar în lumea occidentală. Dacă luăm în considerare întreaga Umanitate, înțelegem că sunt multe aspecte care ne preocupă ca masoni sensibili la spiritualitatea și bunăstarea Omului.

Masonii au încredere în Oameni și în viitorul lor, dar asta nu înseamnă că rămânem la fereastră și privim, ci, trebuie să facem astfel încât valorile, cultura și etica să fie puse la dispoziția Omului pentru a le aplica în diverse condiții și problematici specifice. Etica și cultura sunt domeniile în care Masoneria este necesară bunăstării Omului din secolul al XXI-lea. Este astfel fundamental să fim deschiși lumii fără nici o abatere de la natura ezoterică a liberei construcții - a fi deschis către lume înseamnă a reflecta asupra condițiilor Omului și a cultiva propriile valori pentru că sunt utile în consolidarea păcii și fraternității, precum și în evitarea acelor acțiuni ce pot duce la condiții dificile, individuale și colective, de natură psihologică, existențială, istorică și economică. Nu este cert că vom putea întreprinde toate acțiunile sociale și politice de rigoare, dar este cert că, atunci când va fi nevoie, valorile noastre, răspândite adecvat, le vor putea cere.

Datoria noastră, culturală și etică, se îndreaptă către dialog și către educație. Din păcate, lumea este dominată de conflicte și de intoleranță, care nu rareori se transformă în adevărate acțiuni de război, chiar dacă restrânse. Intoleranța și fanatismul constituie încă principala cauza a violențelor și neînțelegerilor de diferite naturi, chiar în interiorul aceleiași comunități, așa cum se întâmplă cu discriminarea rasială. În fine, în societatea actuală, multietnică, multiculturală și multiconfesională, este necesar ca masonii să-și apere valorile etice și spirituale, îndeplinindu-și astfel misiunea de a fi solidari cu toți Oamenii.